

AKTUALITY

INTERNETOVÝ ZPRAVODAJ
SPOLEČNOSTI PRO CÍRKEVNÍ PRÁVO
PRAHA – BRNO – OLOMOUC

č. 4/2017/1

8. ročník

14. dubna 2017

Profesor Michal Tomášek obdržel Cenu Bedřicha Hrozného

Rektor Univerzity Karlovy pravidelně uděluje ve výroční den založení univerzity vyznamenání předním představitelům vědy z řad jejích učitelů. Mezi nimi je Cena Bedřicha Hrozného, udělovaná za významný a originální tvůrčí počin.

J. M. rektor Univerzity Karlovy profesor Tomáš Zima předal dne 6. dubna 2017 na slavnostním shromáždění ve staroslavném Karolinu letošní Cenu Bedřicha Hrozného proděkanovi Právnické fakulty Univerzity Karlovy profesoru Michalu Tomáškoví za dílo *Právní systémy Dálného východu I.*

Skvělé dílo prof. Michala Tomáška je mimořádným přínosem nejen pro badatele v oboru vědy právních dějin a srovnávacího práva, ale i církevního práva, jak jsme již o tom podali zprávu v Revue církevního práva č. 64–2/2016 na s. 121–122.

Rekonstrukce monstrprocesu s řeholními představenými

V sobotu 4. března 2017 se ve velké porotní síni Vrchního soudu v Praze konalo již podeváté veřejné zasedání vědeckého semináře Rekonstrukce politického procesu z 50. let, který je součástí výuky právních dějin na Právnické fakultě Univerzity Karlovy.

Studenti pod vedením garanta předmětu prof. JUDr. Jana Kuklíka, DrSc., děkana pražské právnické fakulty, vedoucích vědeckého semináře JUDr. Ivany Bláhové, Ph.D., a Mgr. Lukáše Blažka, jakož i ředitele mezinárodního projektu proti totalitě *Mene Tekel*, režiséra Mgr. Jana Řeřichy, připravili divadelní rekonstrukci monstrprocesu s představenými řeholních řádů a kongregací, který se v téže soudní síni odehrál na přelomu března a dubna roku 1950.

Proces proti představitelům řeholních řádů a kongregací, který dostal název *Machalka a spol.*, bezprostředně souvisel s číhošťským zázrakem v adventu 1949. Plánovaný monstrproces proti číhošťskému faráři Josefu Toufarovi se neuskutečnil, neboť byl krutým způsobem umučen vyšetřovateli Státní bezpečnosti a zemřel již 25. února 1950, v den druhého výročí komunistického puče.

Dne 31. března 1950 však byl započat proces proti deseti nejvýraznějším osobnostem z řad členů řeholních řádů a kongregací. Byli to opat premonstrátského kláštera v Nové Říši Augustin Machalka, opat premonstrátského kláštera v Želivě Vít Tajovský, provinciál jezuitů František Šilhan, šéfredaktor *Katolika* Adolf Kajpr SJ, šéfredaktor časopisu *Dorost* František Mikulášek SJ, františkán PhDr. Jan Evangelista Urban, a známí kazatelé dominikán ThDr. Silvestr Braitó, šéfredaktor revue *Na hlubinu*, redemptoristé ThDr. Ján Mastiliak a Jan Blesík a novoříšský premonstrát Stanislav Barták.

Samotná příprava a termín procesu úzce souvisely s připravovanou komunistickou Akcí K, tj. hromadným přepadením mužských klášterů v Československu a deportací téměř tří tisíc řeholníků do centralizačních táborů. Ta byla zahájena pouhý týden po vynesení rozsudků.

Scénář celého procesu byl stranickými funkcionáři připraven předem. Proces se stal vzorem pro další zinscenované procesy, např. pro proces proti olomouckému světicímu biskupu Stanislavu Zelovi a dalším s ním spojeným obětím komunistického režimu, i proces proti slovenským biskupům Jánovi Vojtaššákovi, Pavlu Gojdičovi a Michalu Buzalkovi.

Videozáznam divadelního představení je volně k dispozici na iVysílání České televize:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1000000277-mene-tek-el-2017>.

Metodický pokyn ministra zdravotnictví pro duchovní péči v nemocnicích vydán

Po dlouhých letech se v oblasti duchovní péče ve zdravotnictví blýská na lepší časy. Ministerstvo zdravotnictví vydalo *Metodický pokyn o duchovní péči v lůžkových zařízeních poskytovatelů zdravotní péče*. Pokyn byl představen na tiskové konferenci dne 27. března 2017 v Nemocnici Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze, a to za účasti ministra zdravotnictví Miloslava Ludvíka.

Problematicke zajištění náboženské svobody pacientů v nemocnicích, psychiatrických léčebnách a infekčních pavilonech je v monografii Jiřího Rajmunda Tretery a Záboje Horáka *Konfesní právo* z roku 2015 věnována celá jedna kapitola, na s. 219–224. V ní autoři upozornili, že právní problematika zajištění této péče, která je nutnou součástí právního řádu demokratického státu, začala být na církevní úrovni řešena dohodami mezi Českou biskupskou konferencí a Ekumenickou radou církví v letech 2006 a 2011. Na státní úrovni byl předpoklad k řešení otevřen zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování. Podrobnější informace lze nalézt v článku doc. Damiána Němce na stránkách *Revue církevního práva* č. 60–1/2015, *Právní zakotvení pastorační péče v necírkevních zdravotnických zařízeních v České republice*, na s. 53–79.

Nyní vydaný metodický pokyn je dalším předpokladem k realizaci duchovní péče v nemocnicích na celém území České republiky. Pokyn blíže určuje požadavky na kvalifikaci nemocničních kaplanů. Ministerstvo zřídí na jeho základě Radu pro duchovní péči, která bude řešit významné a koncepční otázky duchovní péče v lůžkových zařízeních poskytovatelů zdravotních služeb. Jejimi členy budou dva zástupci České biskupské konference, dva zástupci Ekumenické rady církví, dva zástupci Ministerstva zdravotnictví a dva zástupci poskytovatelů zdravotních služeb.

Věříme a doufáme, že tento pokyn je krokem k zákonné úpravě, která konečně přinese potřebnou jistotu do péče o pacienty, kteří patří k těm nejpotřebnějším v naší společnosti vůbec.

Text pokynu je uveřejněn na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví, na nichž je zavěšen Věstník Ministerstva zdravotnictví, ročník 2017, částka 4, z 13. dubna 2017, a sice na internetové adrese

http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/vestnik-c-4-/2017_13683_3699_11.html.

Gratulace členům Společnosti

P. ICLic. Mgr. Stanislav Brožka byl s účinností od 16. března 2017 ustanoven prezidentem Diecézní charity v Českých Budějovicích. Dne 12. dubna 2017 oslavil své 35. narozeniny.

Mgr. Jan Soběslavský byl ke dni 1. dubna 2017 jmenován novým ředitelem Diakonie Českobratrské církve evangelické.

P. Prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D., vedoucí Katedry teologických věd Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, oslavil dne 9. dubna 2017 své 55. narozeniny.

Výstavka Publikace z oborů církevního a konfesního právo II slavnostně otevřena

Na Zelený čtvrtek 13. dubna 2017 byla v předsálí knihovny Právnické fakulty Univerzity Karlovy slavnostně po roce otevřena již druhá výstavka publikací z uvedených oborů. Malé oslavy se účastnili studenti, zapsaní v tomto semestru do Vědeckého semináře z církevního a konfesního práva, jakož i pracovnice knihovny, které ve spolupráci s učiteli Katedry právních dějin a vedením Společnosti pro církevní právo výstavku připravily. Výklad k výstavce a vystavovaným exponátům přednesl prof. Jiří Rajmund Tretera.

Foto Zábaj Horák

Z nové literatury

KRAUZOVÁ, Tereza, *Vztah státu a církvi v USA*, diplomová práce, Univerzita Karlova, Právnická fakulta, 2017, 73 s.

Periodika

Studia theologica, Univerzita Palackého v Olomouci, Cyrilometodějská teologická fakulta, Olomouc, ISSN 1212-8570,

č. 1/2016,

z obsahu:

ADAM, Miroslav Konštanc, *Získanie príslušnosti k cirkvi sui iuris podľa platného zákonodarstva katolíckej cirkvi*, s. 63–80,

BOTEK, Libor, *Psychické príčiny jako důvod neplatnosti manželství u církevního soudu v Olomouci v letech 1983–2013*, s. 135–149,

MÍČKA, Roman, *Indické křesťanství, politika a sociální učení církve*, s. 151–173,

č. 2/2016,

z obsahu:

DVOŘÁČEK, Jiří, *Pojem církve sui iuris v současném církevním právu*, s. 105–117,
HRDINA, Antonín Ignác, *Geneze, vývoj a opuštění principu dvojího shodného rozsudku v manželských záležitostech*, s. 91–103,

KAŠNÝ, Jiří, *Jiří Rajmund Tretera – Záboj Horák: Konfesní právo* [recenze], s. 183–185,

KAŠNÝ, Jiří, *Trestní právo v hebrejské Bibli*, s. 1–21,

č. 3/2016,

z obsahu:

DOLEŽEL, Jakub, *Farní charity: dozvuky encykliky Deus caritas est a pravděpodobný stav moravských farností*, s. 147–166,

č. 4/2016,

z obsahu:

NĚMEC, Damián, *Právní omezení v udělování svátosti smíření v CCEO a CIC*, s. 83–110.

***Přejeme radostné prožití Velikonoc všem členům
a příznivcům Společnosti pro církevní právo.***

Periodikum Aktuality – Internetový zpravodaj Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc vydává a elektronickou poštou rozesílá Společnost pro církevní právo, Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3.

Redaktor: P. Jiří Rajmund Tretera OP. Redakční rada: Záboj Horák, Adam Csukás. E-mail: spcp@prf.cuni.cz.

Aktuality vycházejí dvakrát měsíčně. Starší čísla online na <http://spcp.prf.cuni.cz/aktuality>. ISSN 2336-5595